

Debatten er på vej ud i skoven

Hør nu! Den aktuelle debat om udfordringerne i arbejdet med domfældte udviklingshæmmede kan blive et tilbageskridt for det socialpædagogiske arbejde. Det sker, hvis lovgiverne får indtryk af, at det er håndfaste restriktioner, der skal til. Større klarhed i reglerne er da velkomment, men først og sidst har vi brug for mere metodeudvikling.

'Serviceloven giver ikke mulighed for at skride ind over for udviklingshæmmede, som ikke vil rette sig efter den dom, de har fået. Og de vil heller ikke rette sig efter de anvisninger, pædagogerne giver dem.'

Sådan lyder nogle af påstandene i den aktuelle debat om sanktionsmuligheder over for udviklingshæmmede. Og påstandene er fremført af nogle af mine forstanderkolleger eller deres medarbejdere.

Jeg beklager, men de udsagn og holdninger ligger langt fra virkeligheden. Det er faktisk langt ude i skoven.

De muligheder, der efterlyses, findes i kriminalforsorgen eller inden for hospitalspsykiatrien. Den sociale lovgivning og de sociale institutioner er unikke, og de skal ikke være hverken fængsler eller psykiatriske afdelinger, men skal forblive sociale institutioner (botilbud) med en socialpædagogisk tilgang til de anbragte mennesker.

Den danske lovgivning placerer netop udviklingshæmmede uden for de andre systemer, og serviceloven giver nogle andre muligheder end dem, debattørerne efterlyser – og den tilgodeser de udviklingshæmmede.

Metodeudvikling frem for vilkårlighed

I de sociale institutioner skal vi arbejde med socialpædagogiske redskaber og ikke med sanktioner eller indgrib i grundlovssikrede rettigheder – eller med vilkårlige frihedsberøvelser.

Mine kolleger har ret i, at det i nogle tilfælde kan gøre vores arbejde meget vanskeligt. Det er ikke altid, at de pædagogiske metoder er virksomme. Men så er det vores pligt at sikre en metodeudvikling, som kan gøre det socialpædagogiske arbejde virksomt – også i de svære tilfælde.

Mine kolleger bliver citeret for, at de ikke kan tilbageholde en domsanbragt udviklingshæmmede på institutionen eller i botilbuddet mod dennes vilje.

Også den påstand er langt ude i skoven. Dommen i sig selv giver hjemmel til at tilbageholde den pågældende, hvis der er frygt for ny kriminalitet. Det bør de enkelte botilbud, som har domsanbragte, drøfte med stats- eller Rigsadvokaten.

Uklar lovgivning

Det er korrekt, at der er uklarhed i lovgivningen, og jeg vil meget gerne støtte, at der kommer mere klarhed. Det må dog ikke medføre flere sanktionsmuligheder og flere indskrænkninger for de udviklingshæmmede borgere.

Det er en kendt sandhed, at når der gives flere sanktionsmuligheder, så vil de blive brugt. Derved fjernes incitamentet for at skabe den nødvendige pædagogiske udvikling.

Mine kolleger peger også på en korrekt konstatering: Der er for få pladser til udviklingshæmmede, som har begået alvorlig kriminalitet - og de pladser bør etableres. Så vidt jeg er orienteret, vil de også blive det.

Blot vil det være et ulykkeligt pædagogisk tilbageskridt, hvis debatten fører til, at der igen blev indført halvlukkede institutionstyper, hvor man vilkårligt kan indespærre de personer, som ikke passer til den pædagogiske linje.

(Artiklen er baseret på en pressemeddelelse fra oktober 2007, red.)

